

URED PREDSJEDNIKA
Zagreb, studeni 2007.

ZAHTJEVI HRVATSKIH OBRTNIKA ZA BUDUĆU VLAST

ZAŠTO TRAZIMO ...

1. da se obrtništvu kao gospodarski značajnom subjektu omogući da ima svoje predstavnike u odborima, komisijama, vijećima, povjerenstvima i drugim radnim tijelima Sabora i Vlade te jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu s poslovnica o radu tih tijela.

S obzirom na izniman značaj, ulogu i doprinos obrtništva u gospodarstvu Republike Hrvatske, a u kojem je preko 250.000 zaposlenih u RH, zbog specifičnih problema obrtništva, sudjelovanje predstavnika obrtnika u odborima, komisijama, vijećima, povjerenstvima i drugim radnim tijelima Sabora, Vlade i ministarstava kao i radnim tijelima jedinica lokalne uprave i samouprave bio bi značajan doprinos objektivnijem sagledavanju i učinkovitijem rješavanju mnogobrojnih problema s kojima se susreće obrtništvo Hrvatske.

2. da se formira posebni Fond mirovinskog osiguranja obrtnika, te da se tom fondu vrati imovina bivšeg Fonda samostalnih zanatlija, ugostitelja i prijevoznika Hrvatske.

Hrvatski obrtnici osiguranici su mirovinskog osiguranja na načelima ugovornog osiguranja od 1965. godine kada je formiran Mirovinski fond obrtnika koji je kasnije djelovao kao SIZ mirovinskog i invalidskog osiguranja samostalnih zanatlija, ugostitelja i prijevoznika Hrvatske, a od 1990. godine obrtničko je osiguranje ušlo u sustav RF mirovinsko invalidskog osiguranja Hrvatske, u okviru kojeg je do 01. siječnja 1999. djelovao i RF MIO samostalnih privrednika Hrvatske.

Hrvatski fond za privatizaciju 27. siječnja 1997. godine prenio je RF MIO samostalnih privrednika Hrvatske dionice 68 trgovačkih društava ukupne nominalne vrijednosti =1.821,232.000,00 kn, a u vlasništvu fonda su od ranije vrijedne nekretnine koje su obrtnici gradili i financirali.

Novim Zakonom o mirovinsko invalidskom osiguranju ("N.N." br. 102/98) ukida se Republički fond mirovinsko invalidskog osiguranja samostalnih privrednika i osniva Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u kojem cca 105 000 hrvatskih obrtnika i preko 17 500 obrtnika – umirovljenika nemaju gotovo nikakav utjecaj na poslovanje Zavoda, pa niti na poslovanje trgovačkih društava iz njegova portfelja, što je po mišljenju obrtnika razlog da je ta imovina u posljednjih nekoliko godina bitno umanjena. To se posebno ogleda u činjenici da je nominalna vrijednost prenijetih dionica smanjena sa =1.821,232.000,00 kn na =821,157.324,00 kn.

S obzirom na povoljan omjer između broja aktivnih obrtnika koji uplaćuju u mirovinski fond i broja obrtnika umirovljenika, formiranjem posebnog Fonda mirovinskog osiguranja

obrtnika, uz uvjet povrata revaloriziranog iznosa financijske imovine, stvorili bi se preduvjeti da se status sadašnjih i budućih obrtnika umirovljenika u mnogome poboljša.

3. da se poslovni prostori u vlasništvu općina, gradova i županija prodaju obrtnicima pod istim uvjetima kako je to utvrđeno Uredbom Vlade RH o prodaji poslovnih prostora u vlasništvu RH.

Ogromni naponi koje je Komora godinama ulagala da se zakonskim i podzakonskim propisima obrtnicima omogući otkup poslovnih prostora u kojima oni godinama pa i desetljećima obavljaju obrtničku djelatnost, rezultiralo je donošenjem "Uredbe o prodaji poslovnoga prostora u vlasništvu Republike Hrvatske".

Zadovoljstvo hrvatskih obrtnika donošenjem navedene Uredbe umanjeno je praksom koju provode općine, gradovi i županije prodajući poslovne prostore u kojima rade obrtnici po iznimno nepovoljnijim uvjetima od uvjeta utvrđenih Uredbom Vlade RH. Kako obrtnici za razliku od "bogatih tajkuna" nisu u mogućnosti pod tim uvjetima otkupiti poslovne prostore dolazi do gašenja mnogih tradicijskih i umjetničkih obrta, čime se na neprimjeren način čini nepravda obrtnicima ali i mijenja povijesni i kulturni identitet hrvatskih gradova. Stoga smatramo nedopustivim da se poslovni prostori u vlasništvu gradova i općina prodaju pod drugačijim i bitno nepovoljnijim uvjetima od uvjeta propisanih Uredbom Vlade RH.

4. da se porezni sustav reformira na način:
 - da u sustav PDV-a ulaze obrtnici koji ostvaruju oporezivi promet iznad =200.000,00 kuna (umjesto dosadašnje granice od =85.000,00 kuna),
 - da obrtnici koji ostvaruju oporezivi godišnji promet do =3.500.000,00 kuna plaćaju porez na dohodak prema ostvarenom dohotku, a iznad toga umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobit.

Predlažemo da se izmjene:

- **odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost iz razloga što smatramo da je sadašnji limit ostvarenja ukupnog prihoda od =85.000,00 kn za ulazak u sustav PDV prenizak, a nije mijenjan duže vrijeme, imajući u vidu činjenicu da je u Sloveniji granica za ulazak u sustav PDV iznos u visini =25.000 EUR-a.**
- **prema sada važećem Zakonu o porezu na dobit, obrtnici koji ostvare godišnji promet iznad 2.000.000,00 kuna, dohodak iznad 400.000,00 kuna, zapošljavaju više od 15 djelatnika i imaju vrijednost imovine veću od 2.000.000,00 kuna, moraju umjesto poreza na dohodak obračunavati i plaćati porez na dobiti i voditi knjigovodstvo po sustavu dvojnog knjigovodstva. To obrtnicima stvara dodatne troškove i destimulira novo zapošljavanje, a u trenutku prijelaza iz jednog sistema obračuna u drugi veliko financijsko opterećenje na obrtni kapital i potiče novo kreditno zaduživanje pod nepovoljnijim uvjetima. Stoga predlažemo da jedini uvjet za prelazak od dohotka na dobit bude ostvareni promet iznad 3.500.000,00 kuna.**

5. da se obrtnicima troškovi nabavke opreme priznaju u godini nabave kao trošak poslovanja po osnovi jednokratnog otpisa opreme.

Predlažemo izmjenu zakonskih propisa na način da se omogući jednokratni otpis nabave opreme obrtnicima poduzetnicima za obavljanje gospodarske djelatnosti i to na način da se isti prizna u poreznom razdoblju kada je nabava izvršena čime bi se po našem mišljenju ubrzalo modernizaciju proizvodnih pogona te uvođenje novih tehnologija.

6. da se promijeni način obračunavanja i plaćanja spomeničke rente na način da se ukine indirektna, a smanjiti direktna spomenička renta.

Predlažemo da se ukine plaćanje spomeničke rente za određene vrste djelatnosti koji rentu plaćaju iako djelatnost obavljaju u prostoru koji nije zaštićeno kulturno dobro. Predlažemo također da se smanji direktna spomenička renta i to na način da jedinice lokalne uprave i samouprave mogu svojim odlukama pojedine djelatnosti i osloboditi od plaćanja spomeničke rente.

7. da se značajno smanji visina svih komunalnih i vodnih doprinosa i naknada kod izgradnje novih obrtničkih pogona.

Smatramo nužnim nastaviti s aktivnostima na smanjenju i ujednačavanju lokalnih poreza, prireza, doprinosa i drugih naknada iz nadležnosti jedinica lokalne uprave. Nekontroliranim rastom svih tih davanja sve druge poticajne mjere izgube pozitivni učinak, i nisu u funkciji razvoja obrtništva i malog poduzetništva. Mišljenje je obrtnika da bez značajnog smanjenja svih doprinosa nema bržeg razvoja obrtništva.

8. da se smanje davanja iz i na plaću za zaposlene radnike.

Smanjenjem davanja iz i na plaću omogućilo bi se veće zapošljavanje u obrtu. Smatramo da su davanja iz i na plaću previsoka i nestimulativna za razvoj i novo zapošljavanje.

9. da se obrazovni sustav, posebice u dijelu strukovnog obrazovanja, uskladi s potrebama gospodarstva.

Hrvatska obrtnička komora smatra nedopustivim kontinuiranu reprodukciju upisa učenika u pojedina zanimanja mimo svih potreba gospodarstva čime ti učenici završavaju na Zavodima za zapošljavanje. Tržišno gospodarstvo zahtjeva sasvim drugačiji pristup strukovnom obrazovanju u odnosu na postojeći u RH.

Činjenica je da veliki broj obrtnika i poduzetnika zbog neprimjerenog strukovnog obrazovanja i nebrige za sustavno rješavanje ovih problema mora tražiti radnike u inozemstvu uz ogroman broj nezaposlenih u Republici Hrvatskoj.

10. da stručno obrazovanje i osposobljavanje bude učinkovitije i kvalitetnije i da prati razvoj kvalifikacija na tržištu rada te omogući prohodnost u nastavku školovanja sve do sveučilišta.

U Hrvatskom gospodarskom sustavu permanentno se osjeća nedostatak stručno osposobljenih kadrova koji bi odgovarali potrebama gospodarstva. Ako se taj trend nastavi posljedica će se očitovati u sporijem rastu poduzeća i njihovoj nekonkurentnosti na tržištu. Hrvatsko obrtništvo skrbi posljednjih deset godina intenzivno o svojim kadrovima međutim ne nailazi uvijek na potporu državnih institucija. Zbog toga smatramo da je nužno učinkovitije razvijati partnerstvo, između vladinih i nevladinih institucija kako bi se obrazovanje kadrova toliko potrebnih gospodarstvu provodilo što učinkovitije i kvalitetnije.

11. da se hitno donese Hrvatski nacionalni kvalifikacijski okvir u skladu s europskim kvalifikacijskim okvirom i da pozicija majstorskog ispita u njemu bude primjerena njegovoj zahtjevnosti.

Majstorski ispit u Nacionalnom kvalifikacijskom okviru treba pozicionirati na razinu 5.1. i omogućiti prohodnost na stručne studije. Nacionalni okvir morao bi uvažiti kompleksnost i složenost znanja koja se dokazuju majstorskim ispitom kao i izvrsnost majstorskog rada. Osim toga majstorski ispit omogućuje samostalnost na tržištu rada i daje mogućnost poduke mladih ljudi. U procesu dodjele kreditnih bodova svakako bi trebalo majstorski ispit vrednovati sa većim brojem bodova nego srednju stručnu spremu.

12. da u sustav strukovnog obrazovanja uđu majstorske škole, obrazovno tehnološki centri i slične institucije koje bi omogućile kvalitetno cjeloživotno učenje.

Država bi trebala pomoći u osnivanju obrazovno-tehnoloških obrazovnih centara koji bi tješnje povezali tehnologiju i školstvo koji bi jamčili kvalitetnije i suvremenije obrazovanje s visoko obrazovanim stručnim kadrom te suvremenom tehnologijom. Hrvatskoj obrtničkoj komori koja je najviše do sada učinila na razvoju strukovnog obrazovanja trebalo bi pomoći u razvoju njenih vlastitih regionalnih centara, kao i u osnivanju majstorske škole.

13. da se prava obrtnika izjednače sa pravima radnika za vrijeme nezaposlenosti – prijavom na Zavod za zapošljavanje.

Smatramo da se prava obrtnika za nezaposlenosti izjednače sa pravima zaposlenika, to iz razloga što je obrtnik samozaposlena osoba u svom vlastitom obrtu.

14. da se pod hitno pristupi donošenju Zakona o zabrani rada na crno i suzbijanju sive ekonomije.

Da je rad na crno - siva ekonomija rak rana hrvatskog gospodarstva već je poznato svima, a hrvatski obrtnici kojima je to nelojalna konkurencija svakodnevno to osjećaju u svom radu i poslovanju. Napominjemo da je Komora izradila Nacrt Zakona o sprečavanju rada na crno koji nažalost nije dobio zasluženu podršku.

Hrvatska obrtnička komora smatra nužnim donošenje Zakona o sprečavanju rada na crno kao što je to riješeno zakonskim propisima u zemljama Europske unije, a spremna je sudjelovati u izradi svih programa mjera za njegovo suzbijanje.

15. da se od 1. siječnja 2008. godine u punu primjenu stavi Odluka o ZERP-u, uz moratorij od šest mjeseci na kočarski ribolov za talijanske i hrvatske ribare, a u tom razdoblju pripremiti pravila ribolova.

Predložen je moratorij radi očuvanja i obnove već i tako devastiranog ribljeg fonda, a predlaže se da se pravilnicima precizno odredi način upravljanja i gospodarenja ZERP-om u cilju održivog razvoja i očuvanja hrvatskih prirodnih resursa.

16. da se ukine samovolja ZAMP-a u utvrđivanju uvjeta i cijena te da se omogući obvezno sudjelovanje korisnika usluga u postupku utvrđivanja visine naknade.

Odredbom članka 49. Ustava RH zabranjena je zloupotreba monopolskog položaja određenog zakonom, a što je u značajnoj mjeri slučaj sa zakonskim i podzakonskim propisima kojima se štite autorska prava jer je utjecaj korisnika autorskih prava na monopolski položaj beznačajan.

17. da se stimulira otvaranje novih obrta, a time i novih radnih mjesta maksimalnim smanjenjem troškova poslovanja.

Smanjenjem visokih ulaznih troškova, smanjenje javnih davanja s razine države, do razine županija, te gradova i općina, povoljniji carinski tretman uvozu moderne sofisticirane opreme, smanjenjem PDV za pojedine grane djelatnosti, uz programe potpora na svim razinama osiguralo bi se otvaranje većeg broja novih obrta, a time i nova zapošljavanja.

18. da se produži period prilagodbe Pravilniku o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti "licence" za obavljanje djelatnosti građenja do 31.12.2008. godine.

Uzimajući u obzir raspoloživi kadar na zavodima za zapošljavanje, stanje u školama gdje se pripremaju novi kadrovi, smatramo da odredbe Pravilnika neće biti moguće provesti. Potrebno je organizirati odgovarajuće aktivnosti, a to su: priznavanje kvalifikacije građevinskim radnicima sa dugogodišnjom praksom, omogućavanje jednostavnog i efikasnog doškoloavanja za stjecanje potrebne kvalifikacije.

19. da se ukine odredba o 0,00 promila.

Sve analize postignutih učinaka Zakona o sigurnosti prometa na cestama, pokazuju da je udjel vozača sa 0,5 promila alkohola u krvi u ukupnom broju nesreća zanemariv. S druge strane, oni koji s jednom čašom vina završavaju obrok, odriču se odlazaka u restorane.

Od donošenja ovog zakona do danas ugostiteljstvo turizam, vinogradarstvo i vinarstvo pretrpjeli su značajne štete, a zakon kroz primjenu nije postigao očekivani rezultat, što je pokazala: anketa provedena od strane HOK na uzorku od 2226 obrtnika-ugostitelja, peticija koju je potpisalo 171.317 građana Hrvatske koja je 15. rujna 2004. godine predana Hrvatskom saboru, istraživanje provedeno od strane agencije PULS te prometna analiza sačinjena od stručnjaka Instituta prometa i veza još 2005. godine.

20. da se ponovno osnuje resorno ministarstvo za obrt.

Smatramo kako je djelokrug poslova Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva preobiman te time područje obrtništva nema značaj koji mu pripada.

21. da započne proces prenošenja javne ovlasti vođenja obrtnog registra i izdavanja obrtnica na Hrvatsku obrtničku komoru.

Smatramo da su uspostavom komorskog sustava kroz 116 udruženja obrtnika i 20 županijskih – područnih obrtničkih komora stvoreni preduvjeti za početak procesa prenošenja javne ovlasti vođenja obrtnog registra i izdavanja obrtnica u Hrvatsku obrtničku komoru, kao što je to slučaj u zemljama Europske unije (Slovenija, Njemačka ...).